
ГЛАВА 30 – ИНСТИТУЦИИ

ИСТОРИЯ И ПРИНЦИПИ

Ключ към успеха в разширяването ще бъде ефективното и добре балансирано представителство и интеграцията на новите държави-членки в институционалната архитектура на Съюза. Това е предназначението на глава 30 за институциите, която обхваща основно състава и функционирането на институциите и органите, създадени от Договорите или вторичното законодателство.

Фундаменталният въпрос как да бъдат подготвени институциите за разширяването така, че Съюзът да може да функционира ефективно в размер до 27 държави-членки и да поддържа капацитета си за вземане на решения беше разгледан от Междуправителствената конференция в Ница през декември 2000 г и е предмет на Договора от Ница, както и на протоколите и декларациите, прикрепени към него. След втория успешен референдум в Ирландия на 19 октомври 2002 г Договорът от Ница влезе в сила.

Преговорната позиция на Европейския съюз се основава на следното:

- разпоредбите, залегнали в Договора от Ница и прикрепения Протокол за разширяването на Европейския съюз, включващ по-специално разпоредбите за адаптиране на институциите с оглед на присъединяването,
 - споразуменията, залегнали в Декларация №20 от Ница за разширяването и №21 за прага на квалифицираното мнозинство в Съвета, които осигуряват ключови елементи на общите позиции, които ще бъдат приети от държавите-членки,
 - съответните позиции на настоящите Договори и съответното вторично законодателство (в това число връзките между институциите, прозрачността, езиците, Правилника за служителите и други административни разпоредби, отнасящи се до европейската Държавна служба). По въпроса за броя на местата в парламента и системата за гласуване в Съвета са нужни и бяха приети преходни периоди между датата на присъединяване и по-късното влизане в сила на новите разпоредби за Парламента след изборите през юни 2004 г и за Съвета. Промените са следните:
 - новите държави-членки ще бъдат представяни през първите седмици след присъединяването и в настоящия парламент с толкова номинирани депутати, колкото са избраните депутати за следващия мандат 2004-2009 г;
 - за преходен период до края на октомври 2004 г, 25-те държави-членки ще имат общо 124 гласа в Съвета, като квалифицирано мнозинство се постига с 88 гласа.
- за предвиденото присъединяване на 10 нови държави-членки на 1 май 2004 г, съответните разпоредби на Договора от Ница, отнасящи се до Съюза на 27-те, трябва да бъдат адаптирани за Съюз на 25-те при спазване на принципите, определени в Договора от Ница. Новите разпоредби влизат в сила само след преходен период от няколко месеца. Промените в Парламента, Съвета и Комисията след следващото разширяване могат да бъдат обобщени както следва:
- от избирателен мандат 2004-2009 броят на гласовете в парламента ще бъде увеличен на 732 (сравнен с предишните 626 места). Република Чехия и Унгария ще получат еднакъв брой места с онези държави-членки, които имат подобен брой на населението;
 - от 1 ноември 2004 г. държавите-членки ще имат общо 321 гласа в Съвета и квалифицираното мнозинство ще бъде достигано с 232 гласа;

– всички нови държави-членки ще бъдат представени в Комисията от 1 май 2004 г с един свой гражданин като Член. Същият принцип ще се разшири и до настоящите държави-членки от мандата на следващата Комисия, който от януари 2005 г беше изтеглен до 1 ноември 2004 г. Новите държави-членки ще бъдат адекватно представени в Европейския съд и Първо-инстанционния съд, Сметната палата, други органи, създадени от Договорите в съответствие със съществуващите приложими правила (включително Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка) и комитети, агенции и други органи, създадени от вторичното законодателство. Освен това, националните езици на присъединяващите се държави ще бъдат признати за официални езици, които се ползват от европейските институции.

ПРЕГОВОРИТЕ ЗА ЧЛЕНСТВО

В съответствие с пътната карта за преговорите за присъединяване Главата беше временно затворена с пет страни през април 2002 г. (България, Кипър, Литва, Полша и Румъния) и с четири страни през юни 2002 г. (Естония, Малта, Словакия и Словения). След като останалите ключови институционални въпроси бяха разрешени за десетте присъединяващи се страни на Европейските съвети в Брюксел и Копенхаген, преговорите по тази глава бяха затворени на 13 декември 2002 г с всичките десет присъединяващи се държави, в това число Република Чехия, Унгария и Латвия.

България

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: временно затворена
- Преходни периоди: ще бъдат определени по-късно, по усмотрение

Кипър

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Република Чехия

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Естония

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Унгария

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Латвия

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Литва

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Малта

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Полша

- Главата отворена: първата половина на 2002 г

- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Румъния

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: временно затворена
- Преходни периоди: ще бъдат определени по-късно, по усмотрение

Словакия

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Словения

- Главата отворена: първата половина на 2002 г
- Състояние: затворена декември 2002 г
- Преходни периоди: Парламент, Съвет (вж. по-горе)

Index

Chapter 1 : Обща информация.....	p. 1
Chapter 2 : Преговори за членство.....	p. 3
Съдържание.....	p. 5